

Ako volila Petržalka?

Slnéčnice sa aj v parlamentných voľbách vymkli spod petržalského priemeru.

strana 2

Viete, čo je rodinný skauting?

Vynikajú v ňom Petržalčania z 13. zboru.

strana 6

Obrňte sa trpezlivosťou

„Na budúci rok sa budete cítiť reálne ako na stavbe,“ upozornil starosta Ján Hrčka ľudí z Medvedovej 21. Rekonštrukcia nájomného domu je totiž nevyhnutná.

strana 10

Obyvateľov Šustekovej nepotešíme

Na schody v havarijnom stave pri zastávke MHD financie v rozpočte nie sú.

strana 12

SEPTEMBER

Krásnohorská

OKTÓBER

Veľké sťahovanie áut nenastalo

Petržalka našla po „chodníkovej novele“ lepšiu cestu, ako robiť projekt na každý chodník, na ktorom sa môže od 1. októbra parkovať. Už rok zónuje celé lokality. Napriek tomu máme aktuálne v našej mestskej časti mnoho vnútroblokov „mimo zón“, kde miestni celé roky parkovali, no dnes tam už môžu dostať pokutu. Je vôbec reálne, aby odtiaľ autá odrazu zmizli? Alebo tu budú mať policajti eldorádo?

Ak ste po 1. októbri očakávali, že autá z chodníkov odrazu zmiznú, asi ste sklamaní. Jednak je to informáciou hovorca magistrátu Petra Bublú, ktorý uviedol, že „mestská polícia bude počas prvých týždňov riešiť neoprávnené parkovanie súvisiace s touto zmenou prednostne napomenutím namiesto finančnej pokuty“. Jednak návykmi obyvateľov a napokon najmä tým, že v istých častiach miestni nemajú inú voľbu.

Pozreli sme sa na dve oblasti Petržalky – Ovsíšte a Lúky. Tá prvá nemá akútny problém s parkovaním, tá druhá áno. V oboch nedošlo k výraznejším zmenám. V Ovsíšti autá naďalej parkujú na malom námestíčku

pred domom na Jankolovej, hoci sa naň dá dostať len po chodníku a o sotva 30 metrov ďalej majú veľké parkovisko. Tam sme v pracovný deň o siedmej večer narátali viac ako 20 voľných miest. Podobne je to pred domom na Sklodowskej. Oproti cez cestu je parkovisko medzi Ternom a zimným štadiónom, taktiež s dvadsiatkou voľných miest.

Na lúkach, konkrétne na Krásnohorskej a Turnianskej sa zmena ani nedala očakávať. Mestská časť tu „zakreslila“ niekoľko miest na chodníkoch. Tie však zďaleka nestačia. A tak miestni parkujú rovnako ako doteraz.

Chvalabohu za zóny

Petržalka mimo parkovacích zón vytypovala chodníky na Turnianskej, Jasovskej, Budatínskej, Krásnohorskej a Šášovskej, na ktorých spracuje projekty dopravy s cieľom umožniť parkovanie aj po 1. októbri, informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

Na prvý pohľad je to šokujúco málo. Samospráva však v rámci Petržalského parkovacieho systému už rok zónuje celé lokality v mestskej časti, v ktorých už sú modré parkovacie boxy na chodníkoch vyznačené.

Pokračovanie na strane 8 ➤

Chodníková novela

Nepovoľuje autám stáť na chodníku ani v prípade, ak na ňom zostane priestor 1,5 metra pre chodcov. „Podľa našich prepočtov by Petržalka mala mať 60-70 percent parkovacích miest na chodníkoch vyriešených do 1. októbra. Tých zvyšných 30-40 percent by sa malo doriešiť v prvej polovici budúceho roka,“ uviedol starosta Ján Hrčka v diskusii online.

Slovo šéfredaktorky

Naopak, ukazuje, že vie

Jediný petržalský poslanec, ktorý uspel v nedávnych parlamentných voľbách, Michal Sabo, na poslednom miestnom zastupiteľstve zdôvodnil, prečo nehlasoval za kúpu tenisového areálu pri Draždiaku: „Nezahlasoval som preto, že som presvedčený, že neviete veci spravovať,“ adresoval starostovi Jánovi Hrkovi.

Možno to bolo aj emóciami vyšpičkovanou diskusiou o tom, či predlžovať alebo nepredlžovať nájom tenisovým školám na pozemkoch mestskej časti. (str. 4). Pretože objektívne, úrad ukazuje, že spravovať veci dokáže. Ešte pred tromi rokmi sa 700 detí nevedelo v septembri dostať do škôlky, dnes to už nie je téma. Desiatky rokov sa do nájomného domu na Medvedovej neinvestovalo, teraz ho čaká obnova za tri milióny eur (str. 10). Samospráva dokázala získať externé financie na plaváreň na Pankúchovej (str. 11), vedľa sa stavia nová športová hala, ktorá tiež nezataží rozpočet. Témou posledných dní bola chodníková novela (str. 8-9) a nebyť toho, že Petržalka spustila vlastný parkovací systém a zónuje celé lokality, nemali by sme dnes v Petržalke významných 20-tisíc legálnych boxov. Takže tenisového areálu spravovanému mestskou časťou, myslím, pokojne môžeme dať šancu.

Ingrid Jarunková

Ako volila Petržalka?

Slnecnice sa aj v parlamentných voľbách vymkli spod petržalského priemeru. Hoci aj v Petržalke zvíťazilo Progresívne Slovensko, v Slnecniciach so zdrvivou prevahou.

V Bratislave bola celková účasť 74,12 percenta (celoslovenská 68, 51 percenta). Najvyššia v Čunove (83,98), najnižšia vo Vrakuňi (68,69). Zo zapísaných 376 815 voličov prišlo voliť 279 301. PS volilo 33,95 percenta voličov (93 835), Smer SD – 17,49 (48 341), SaS – 13,78 (38 091), Hlas SD – 9,36 (25 893). Žiadna ďalšia strana by sa v Bratislave do parlamentu nedostala.

Volebná účasť v parla-

mentných voľbách v Petržalke bola vyššia ako pred tromi rokmi – 71, 62 percenta (oproti roku 2020 – 64,99). Zapísaných však bolo až o 15 181 menej voličov. Vyplýva z toho, že v roku 2020 prišlo v Petržalke voliť viac ľudí (69 208) ako v roku 2023 (65 388). Tento rok bolo neplatných až 899 hlasov!

Čo sa týka pridelených hlasov, Petržalka v podstate kopíruje mesto. PS v našej mest-

skej časti získalo 30,46 percent, Smer-SD 19,22, SaS 12,55 a Hlas-SD 10,51 percenta. Voľbou sa významne líšia len okrsky v Slnecniciach. V Zóne mesto volilo PS až 48,52 percenta miestnych, SaS 18,86, Smer – SD – 6,77 a Hlas – SD – 6,38 percent voličov. Podobne sú na tom Viladomy. PS tu volilo až 49,68 percenta, SaS – 18,51, Smer – SD – 9,30, Hlas – SD – 7,11 percenta.

Spomedzi 35 petržalských poslancov kandidovalo do parlamentu 11. Úspešný bol len Michal Sabo (PS) s 37 275 platnými hlasmi. Kandidoval zo 17. miesta, po zohľadnení prednostného hlasovania skončil medzi kandidátmi PS na ôsmom. Michal Sabo je aj župným a mestským poslancom.

Do parlamentu sa nedostali Polat Elalmis (SaS), Milan Vetrák (OLANO), Gréta Gregorová (PS), Michal Kubický (SaS), Peter Lošonský (PS), Adam Pekár (PS), Milan Polešenský (PS), Adam Sarlós (PS), Richard Vilkus (SaS), Pavol Záhradný (SaS). (pn)

foto: in

NOVÁ VETERINÁRNA KLINIKA

Zuzany Chalupovej 7A

MVDr. Marián Reichwalder
MVDr. Vladimír Ziman

MINCE
VÝKUP
0902 168 083
www.HORINKA.sk

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
ZUBNÁ POHOTOVOŠŤ

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Zbavte sa odpadu

Kontajnery na objemný odpad budú od 16. októbra do 13. novembra, vždy v pondelky, stredy a piatky od 12:00 do 18:00 pristavené postupne v 84 lokalitách Petržalky, vrátane Slnecnic. Koncom októbra bude možné odovzdať aj škodlivý odpad, a to v sobotu 28. októbra od 10:30 do 12:30 na Ovsišťskom námestí 1.

16.10. – Háje

Sklodovskej k č. 3, A. Gwarkovej medzi č. 12-14, Jankolova č. 2, Medvedovej č. 1, Medvedovej č. 30, Mamateyova č. 15, Mamateyova č. 12

18.10. – Háje

Bulíkova medzi č. 15-17, Blagoevova medzi č. 2-10, Šustekova č. 17-23, Šustekova č. 1-7, Mlynarovičova č. 13, Mlynarovičova medzi č. 3-5, Lachova medzi č. 19-21

20.10. – Háje

Haanova č. 11-21, Haanova č. 44, Furdekova č. 1, Furdekova č. 2, Námestie hraničiarov č. 20, Námestie hraničiarov medzi č. 6A-8B, Gessayova medzi č. 13-15

23.10. – Háje

Hrobákova č. 1, Osuského č. 30, Rovniankova medzi č. 2-6, Ambroseho medzi č. 3-5, Romanova č. 33, Romanova č. 38, Bradáčova medzi č. 5-6

25.10. – Lúky

Brančská 11 (od Smolenickej 1), Tematínska 2-4, Starhradská 18, Holičska 23-25 pri KS, Holičska 28 – pri KS, Smolenická 16-18, Topoľčianska 1-3 na chodník oproti Topoľčianskej 8

27.10. – Lúky

Šintavská 22, Budatínska 15-27 pri stojisku polopodzemných kontajnerov, Budatínska 37 pri KS, Budatínska 81 (na konci slepej ulice),

Strečnianska 11, Znievska 11, Znievska 40 pri kontajnerovom stojisku

30.10. – Lúky

Lietavská 9 pri kontajnerovom stojisku, Beňadická 8 pri kontajnerovom stojisku, Beňadická 19, Šášovská 6-8, Vyšehradská 25 na chodník pri MŠ, Vyšehradská 39 pri kontajnerovom stojisku, Víglašská 9-11

03.11. – Lúky

jasovská 13, Krásnohorská 7-9 pri kontajnerovom stojisku, Bzovická 10 pri kontajnerovom stojisku, Jasovská 43, Žehrianska 4 pri kontajnerovom stojisku spolu s Humenským nám. 8, Žltá 4 – Južné

mesto - Zóna C, Zuzany Chalupovej 12 – Južné mesto - Zóna B

Lenardova č. 16, Gercenova medzi č. 13 a 15

06.11. – Dvory

Kežmarské námestie, Dargovská/Nábrežná roh ulíc, Kopčianska č. 82, Očovská č. 12, Vranovská č. 59/Vilová č. 37 na roh ulíc, Vilová č. 21-27, Pečnianska č. 9-11

08.11. – Dvory

Bohrova/Kapicova roh ulíc, Pečnianska č. 25, Nobelovo námestie č. 7-10, Röntgenova č. 2-4, Röntgenova č. 18-20,

10.11. – Dvory

Černyševského č. 9, Vavilovova č. 20-26, Pifflova č. 1-11, Jungmannova č. 10-20, Farského č. 16, Wolkrova č. 39-41, Belinského č. 15

13.11. – Dvory

Hálova medzi č. 15 a 17, Ševčenkova č. 4, Ševčenkova č. 29, Fedinova č. 20, Andrusovova medzi č. 3 a 5, Tupolevova medzi č. 14 a 16, Markova č. 9

(mh)

Otvorili sme pre Vás novú pobočku

Pizza Carla Pub Ovsišťe

Najkvalitnejšia pizza v Bratislave

Burgre, steaky, lokálne špeciality

Čapované piva Srijany

Živé prenosy

(Premier League, La liga, Liga majstrov ...)

Otvorené
Utorok - Nedel'a 11:00 - 23:00

Kde nás nájdete
Ovsišťské námestie 1, Petržalka

pizzacarla.sk

...viac ako len pizza

Nielen petržalskí poslanci sa sťažovali, že s nimi úrad nekomunikuje

Na septembrovom miestnom zastupiteľstve bolo od začiatku cítiť napätie, ktoré vyvrcholilo vystúpením občanov.

▲ **Predstavitelov tenisových škôl šokoval nepredĺžený nájom. Napokon sa kompromis našiel.**

Už pri Správe o plnení rozpočtu zazneli výčitky niekoľkých poslancov smerom k starostovi Jánovi Hrkčovi, že ich úrad neinformuje o zmenách a oni chcú byť účastní. Jeden z poslancov na margo investičného plánu skonštatoval, že úrad nehľadá spôsob ako niečo spraviť, ale ako to nespraviť. Hovorilo sa najmä o (ne)vybudovaní plánovaného psieho parku na Budatínskej. Z toho pre zvýšené náklady zišlo, rovnako ako z revitalizácie športoviska vnútrobloku Budatínska, kde sa zistilo, že „nanesenie farby na plochy nerieši obnovu. Je nevyhnutné sanovať asfalt, opraviť oplatenie, najmä spodnú časť, realizovať syntetický povrch na hracie plochy, obnoviť vybavenie športovisk, koše, bránky, čo si vyžaduje investíciu cca 120 – 150-tisíc eur“. Ján Hrkča sa napokon vyjadril, že zabezpečí, aby sa informácie o pripravovaných zmenách rozpočtu k poslancom dostávali.

Starosta sa od poslancov dočkal kritiky aj za chodníky, kde „nejde o opravy, ale výmenu asfaltu“. Znova, ako už mnohokrát predtým, vysvetľoval, že mestská časť robí rovnaké práce o dve tretiny lacnejšie a je to jediná cesta, ktorú vidí, ak sa nemajú chodníky obnovovať sto rokov. Súhlasil však, že v Petržalke máme chodníky, ktoré treba opraviť komplet, je rozhodnutý také vytypovať a zohnať na ne financovanie z iných zdrojov ako z rozpočtu, keďže je to drahé.

Poslanci schválili návrh Zdenka Peka na zverenie pozemku a obstaranie krajinno-architektonickej štúdie pre Humenské námestie.

KZP si zachová právnu formu rozpočtovej organizácie a súčasne status kultúr-

no-osvetového zariadenia, tak ako doposiaľ. „Bude sa robiť verejné vypočutie kandidátov, potom si starosta vyberie, kto bude štatutárom KZP“, uviedol Ján Hrkča s tým, že to bude jeho zodpovednosť.

Podnikanie na majetku mestskej časti?

Napätie vyvrcholilo počas vystúpenia občanov. Najskôr, z čoho vznikol problém: Úrad sa zrejme snaží šetriť a nakladať s verejnými financiami hospodárne, a tak sa pozrel na zmluvy, ktoré má uzatvorené na svoje pozemky, nebytové priestory a pod. Ako uviedol starosta, ide o 214 subjektov. V 136 nebytových priestoroch je 98 zmlúv uzatvorených na dobu určitú a 48 na dobu neurčitú. Osem bolo

Financovanie centra, finančný rozpočet, ako sa trénuje tenis, ako tam pritiahnúť ľudí? V čom to bude Petržalka robiť lepšie, ako to robíme my?“

Tvrдили, že koniec nájmu bude znamenať aj koniec klubu. (Starosta sa ohradil, že kluby nevyhadzuje.) A napokon apelovali na ľudskosť. Prídu o to, čo budovali celý život. (Vo väčšine zmlúv stojí, že po skončení nájmu si nemôže žiaden nájomca nárokovat na náhradu investícií.) Keď Peter Kratochvíla z Tenisového klubu Petržalka hovoril detaily svojho 30-ročného fungovania, ako na turnajoch robí všetko od upratovača po organizátora, ako založil vlastný dom, aby mohol klub rozvíjať, že komerčný klub bude znamenať úbytok detí, a pýtal sa, čo robí na Dudovej zle a že je ochotný to napraviť, pohlo to aj mnohými poslancami.

Padol nápad na zvýšenie nájmu, ak sú kluby úspešné, zopakovala sa kritika komunikácie starostu a poslanec Zdenko Pek navrhol, aby samospráva dala klubom čas a sama si prevádzkovanie tenisových kurtov najskôr vyskúšala v Slávií, ktorú kupuje pri Draždiaku (viac na str. 11). „Urobím všetko preto, aby sme našli spôsob. Budem chcieť mať prehľad o tom, ako funguje náš majetok, komu a za koľko sa prenajíma. Ak s tým budú nájomcovia súhlasíť, dáme nejaké prechodné obdobie, a potom sa rozhodneme ako ďalej“, reagoval Ján Hrkča a pripustil, že forma odkomunikovania nebola najvhodnejšia. Najst počas sporu kompromis a priznať svoj diel pochybenia v inak dobrom zámere, sa cení.

Počas vystúpenia občanov požiadali o slovo aj tenisové školy. Jedna z nich, Proset, funguje v Petržalke 24 rokov. Tvrdia, že v lete sa dozvedeli, že nebudú mať predĺžený nájom. Vyčítali úradu, že s nimi nekomunikuje a zaujímalo ich, prečo o ich nájme rozhodol úrad a nie poslanci hlasovaním (nie je povinnosť úradu, pozn. red.). „Prečo chcete zrušiť športové centrum, ktoré je funkčné?“ pýtali sa. „Pretože je to športovisko a majetok mestskej časti. Máte kluby, ktorým to ďalej prenajímate, podnikáte na tenisových kurtoch, prečo by to mestská časť mala robiť cez vás?“ reagoval starosta.

Úradu sa nájomcovia pýtali aj, či má pripravený nejaký projekt fungovania. „Viete vôbec o problematike tenisu?“

(in) foto: MČ Petržalka

Snívate o novom bývaní?
Využite túto špeciálnu ponuku.

odpoč'

Vymeníme váš starý byt za nový

Presťahujte sa do energeticky úsporného bytu v príjemnejšej lokalite.

Pozrite si ponuku bytov na našej stránke.

100-ČLENNÝ CIGÁNSKY ORCHESTER Z BUDAPEŠTI

info: 0907 734 300

hostia: **SOKOLY** Bangó Margit

predpredaj: ticketportal.sk, 0948 339 876
Agentúra Kováčová - tel.: 02 52 49 13 78

3. 12. 2023 19:00
NTC ARÉNA

ticketportal

„Skauti sú tí, čo majú bobríkov?“ pýtala sa značne neinformovane a na tvári Pavla „Tutiho“ Náthera vyvolám úsmev. Na túto otázku je zvyknutý. „Áno, skauti majú aj bobríkov, ale nie je to na skautingu zďaleka tá najdôležitejšia vec.“

Začnem rovno uprostred. V klubovni na Ambroseho sa raz do týždňa stretávajú družiny 5-8 detí, ktorých vedie ich radca – tínedžer. Neraza len 14-15-ročný radca dokáže každý týždeň vytvoriť pre mladších 'družinovku', ktorá ich zaujme a prinesie aj čosi do života - úlohy, kvízy, hry, lúštenie šifier, prvá pomoc, viazanie uzlov... Hospodári so zverenými peniazmi, keď sa

ide do tábora, organizuje spoločný víkendový výlet od kúpy lístkov na vlak až po program. Deti „vychovávajú príkladom“ iné deti a obe skupiny to bavia. To sa mi zdá úžasné.

Priznávam sa Pavlovi Nátherovi, že som na naše stretnutie šla s obavou, či sa skauting ešte vôbec hodí do dnešnej doby. „Áno, organizácia vznikla pred 110 rokmi, ale nemáme problém robiť s deťmi to, čo

Pavol Náther s rodinou pri stožiaroch. Keď vyťahovania štátnej vlajky robia v letnom tábore každé ráno. Poctu vztyčovať vlajku má vždy niekto iný.

Skauting z vás robí kamarátov, aj keď sa nepoznáte

ich práve teraz baviť,“ hovorí mi. Skauting vraj zďaleka nie je len o tom, že brezová kôra horí aj mokrá alebo o viazaní uzlov. „Keď príde dieťa, ktoré rado fotí alebo robí internetové stránky, dáme mu priestor, veď tým pomôže aj ostatným. Chce hrať futbal, frisbee, loziť po skalách, chodiť na kajaky do lodenice? Aj to u nás nájde.“

S bonusom, že pri tom prirodzene rozvíja schopnosti ako pomáhať iným, pracovitosť, cielavedomosť a zodpovednosť. Komunita v ňom pestuje

vzťah k sebe, vzťah k druhým a vzťah k Bohu. Nezáleží na tom k akému, medzi skautmi môžu pokojne pobežovať aj malí budhisti.

Najlepšia vec, ktorá mi prišla do života

13. zbor skautov Bratislava-Petržalka, ktorý funguje od roku 1999 (predtým to bol od roku 1992 chlapčenský oddiel, pozn.red.) má osem družín v dvoch oddieloch. Dokopy tvoria vyše stočlenú komunitu. V skautskej organizácii, ktorá dnes na Slovensku združuje zhruba 7 900 členov, však Petržalčania vynikajú rozbehnutím rodinného skautingu.

„Skauting je tá najlepšia vec, ktorá mi prišla do života,“ hovorí Pavol Náther, ktorý v skautingu začína pred 27 rokmi. Ako 6-ročného ho k nemu v roku 1995 priviedol brat. „Získal som tu kamarátov na celý život. A hoci sme mnohí načas pred skautingom uprednostnili prácu a rodinu, pred piatimi rokmi sme sa vrátili. Už ako rodičia. Tak vznikol v našom zbere rodinný skauting.“

Aktuálne združuje 16 rodín, v každej je minimálne jeden skaut, ktorý kedysi v Petržalke začína. „Často sú skauti v rodine aj dvaja, pretože keď chodíte na skauting 15 rokov, je veľká šanca, že si tam nájdete aj životného partnera. Naše deti majú od 0 do 10 rokov a aj my si robíme cez týždeň 'družinovky',

▲ „Keď príde dieťa, ktoré rado fotí alebo robí internetové stránky, dáme mu priestor, veď tým pomôže aj ostatným. Chce hrať futbal, frisbee, loziť po skalách, chodiť na kajaky do lodenice? Aj to u nás nájde.“

NAŠE SLUŽBY

- Kompletná servisná prehľadka vozidla
 - Kontrola vozidla pred kúpou
 - Priprava a vykonanie STK a emisnej kontroly
 - Výmena motorových olejov
 - Pneuservis
 - Test tlmičov a brzd
 - Výmena brzdovej a chladiacej kvapaliny
 - Výmena olejov manuálnych prevodoviek
- Nastavenie geometrie vozidla
 - Údržba autoklimatizácie
- Diagnostika elektroniky vozidla
- Predaj a výmena akumulátorov
- Mechanické opravy: rozvody, spojky, brzdy,...
- Odborná montáž ťažných zariadení
 - Klampiarske a lakovnicke práce
 - AUTOSKLO – opravy a výmeny

PANONSKÁ CESTA 24
 85104 BRATISLAVA
 TELEFÓN: +421 917 459 966
 +421 905 245 000

EUROREPAR CAR SERVICE
 SERVIS A OPRAVY VŠETKÝCH ZNACIEK

cez víkend chodíme na výlety, na jeseň, v zime a najmä v lete do tábora.“

Keď Pavol Náther rozpráva, ako funguje skautský tábor, na ktorom sa zide 30 dospelých a 70 detí, opäť zasnem.

Stanové kruhy sú dva. Jeden pre skautov od 6 do 18 rokov, jeden pre dospelých a ich menšie deti. Obe skupiny majú vlastný oheň, vlastný program, spoločná je len kuchyňa a jedáleň, kde sa striedajú pri príprave jedla.

Takže, nie je nič výnimočné vidieť 4-5-ročné dieťa, ktoré si vie nožom odkrojiť chlieb, pomáha šúpať zemiaky, 3-ročný syn Pavla Náthera dostal na tretie narodeniny

sekerku a vraj to bol preňho ten najlepší darček. Aj najmenší, 6-roční skauti – včiatá, vedia, že do tábora idú bez rodičov, sami si umývajú svoj riad, keď si zašpinia veci, operujú si ich v potoku a považujú za normálne, že v típi majú svoje veci upratané. „Ak nie, vedia, že dostanú nejaký trest,“ dodá s úsmevom.

A čo robia dospelí, kým skauti napríklad po dedine plnia výzvu: Ponúkni človeku pomoc? „Máme z detstva toľko spoločných zážitkov, že sa vždy máme o čom rozprávať,“ smeje sa Pavol Náther a dodáva, že 'skautovali' ako deti a skautingom žijú naďalej aj tak, že doňho zasväcujú svo-

jich malých potomkov ešte skôr, ako vstúpia do svojej prvej družiny.

Pavol Náther hovorí o skautingu ako o súčasť svojho života. Vďaka nemu vraj dokáže v živote zvládať aj krízové situácie a keďže platí, že skauting z vás robí kamarátov aj keď sa nepoznáte, uľahčuje mu aj prácu rozhlasového redaktora a spríjemňuje život. Napríklad v zahraničí. „Skaut ti pomôže s ubytovaním a urobí prehliadku mesta. Napokon, aj našu petržalskú klubovňu cez leto navštívili skauti z rôznych krajín Európy,“ dodáva.

(in)

foto: archív skautov

Záujem väčší ako dokážu uspokojiť

Skauting je v pomere k dnešným detským krúžkom lacný, dostupný pre všetkých. Ročné členské je 13. zborom len 30 eur na celý rok, sociálne prípady platia dokonca len symbolické euro. Letný tábor dokážu zrealizovať za 10 eur na deň! Prijímajú ešte nových členov?

„Záujem detí je, len tzv. radcovia, teda tínedžeri, ktorí vedú družiny sa dnes hľadajú ťažšie. A oni sú kľúčoví,“ vysvetľuje Pavol Náther a hovorí, že puberta je kritická. Kedysi to z ôsmich skautov dotiahlo až do dospelosti päť, dnes v priemere dvaja. „Náš zborový problém je navyše ten, že všetci, ktorí s nami boli za po-

sledné roky odmalička, v dvanástich rokoch odchádzajú študovať do zahraničia. Teraz máme tri šikovné dievčatá a scenár sa opakuje. Na jednej strane je to dobré. Myslím, že

▲ V klubovni na Ambroseho 13 sa stretávajú dva zo štyroch petržalských skautských zborov. Strieda sa tu 12 družín po 8 detí. Priestor prenajatý od mestskej časti je teda využitý na maximum.

aj vďaka skautingu sú cieľavedomejší, na druhej strane je to pre zbor strata. V Petržalke sú však tri ďalšie skautské zbory, takže záujemcovia o skauting majú viacero možností.“

Aj okolie sa zmení

Kaplnka sv. Kríža v starohájskom lesíku má za sebou prvú etapu rekonštrukcie, úprava okolia na sanktuárium má prísť na rad na budúci rok.

Kaplnka bude potrebovať ďalšie financie, jej vnútro je nezreštaurované, čo budú stáť zhruba 15-tisíc eur, úprava okolia ďalších 20-tisíc eur.

Na slávnostnom požehnaní obnovennej kaplnky, sme sa architekta Klementa Trizuljaka pýtali, ako upravili projekt sanktuária, voči ktorému bolo na verejnej prezentácii viacero výhrad. Reagoval, že zredukovaný bude počet lavičiek (pôvodne 59, pozn. red.), v zadnej časti bude stolič, sedenie a cyklostojany pre verejnosť a živý plot nahradia kríky. „Považujú za dôležité, aby bol priestor uzatvorený, ale po verejnom prerokovaní sme zľavili a vymenili živý plot za kríky, ktoré budú nasadené aj od cesty, aby bol areál nejakým spôsobom ohraničený.“ Petržalský poslanec Milan Vetrák dodal, že pribudne aj informačná tabuľa a pôvodne navrhnuté tuje okolo kaplnky nebudú. Bude sa musieť zrejme vyrábať jeden strom, nasadia však zaň tri nové. „Druhá etapa by sa mala zrealizovať na budúci

(in)

rok.“ Potom bude nasledovať špecifická tretia etapa – navrhovaná Krížová cesta. „Ešte nie je jasné, ako presne bude vyzerať, navyše z verejných zdrojov bude ťažšie na ňu získať peniaze. Zvažujeme, že sa bude financovať donormi, niekto napríklad zaplatí jedno zastavenie,“ uviedol.

Zodpovednosť za údržbu okolia kaplnky je dnes na ľuďoch z farnosti Daliborko. V budúcnosti ju má prebrať farnosť na Mamatejovej. (in) foto: in

HRAČKÁRSTVO A POŽIČOVŇA HRAČIEK

www.HRAJKKA.sk

Strečnianska 9, Bratislava V

DREVENÉ HRAČKY • KNIHY PRE DETI • KREATÍVNE SADY • AKTIVITY ZOŠITY

Lúky: Niet sa kam presunúť

SEPTEMBER

► Pokračovanie zo strany 1

A povedzme si, chvalabohu za tieto zóny, inak by sa motoristi v Petržalke po 1. októbri nedoplatili.

Mestská časť by totiž nedokázala „sprocesovať“ zvlášť každý chodník, na ktorom by sa mohlo parkovať.

A to napriek tomu, že samosprávy dostali od poslancov parlamentu nadsť, (od marca minulého roka, pozn. red.), pripraviť sa na zmenu.

Povoľovací proces dopravného značenia na miestnych pozemných komunikáciách je totiž zložitejší proces. „Na to, aby ste mohli mať dopravné značenie, potrebujete mať najskôr spracovaný projekt organizácie dopravy,“ vysvetľuje vedúci referátu statickej dopravy miestneho úradu Andrej Árva s dodat-

kom, že projektanti sú dnes „nedostatkový tovar“. „Návrh riešenia dopravy spolu s dopravným značením dávate následne na vyjadrenie Krajskému dopravnému inšpektorátu. Keď získate stanovisko KDI, projekt smeruje na komisiu cestného správneho orgánu na hlavnom meste. Až „po schválení“ – určení dopravného značenia - sa môže začať realizácia.“

Ešte komplikovanejšie to je, ak ide o celé zóny. Napriek tomu dokázala Petržalka zazonovať (parkovať sa môže len na vyznačených miestach, pozn. red.) Dvory 1, 2, 3 (ulice Andrusovova, Belinského, Fedinova, Hálova, Kolmá, Ondreja Štefánka, Prokofievova, Ševčenkova, Švabinského); Starú Petržalku (ulice Vranovská, Vilová, Očovská a Dubnická), Lúky 6 (ulice

OKTÓBER

▲ Vo vnútrobloku Turnianska-Krásnohorská autá parkujú roky, po 1. októbri by už nemali. Prečo mestská časť nezaznačila parkovacie boxy aj tu? „Tento priestor nemá dopravné riešenie,“ hovorí Andrej Árva.

SEPTEMBER

OKTÓBER

▲ Takto parkujete na chodníku legálne. Na Krásnohorskej je jeden z piatich chodníkov, ktoré vyznačila mestská časť mimo zón.

Starhradská a Tematínska), Háje 1 - Sever (ulice Ges-

sayova, Osuského, Námestie hraničiarov). „Ideálne do konca roka, najneskôr do júla 2024, plánujeme bezplatné rezidentské parkovacie zóny spustiť aj v Hájoch 1 - Juh a vo všetkých častiach Lúk (1 - 5, 7, 8),“ informovala nás Mária Halašková s tým, že v každej zóne sa snažia vyznačiť maximálny počet parkovacích boxov, a to aj na chodníkoch, ak tým nie sú obmedzení alebo ohrození chodci.

Chybičkou krásy týchto zón je, že Petržalka môže zazonovať len tie ulice, ktoré má v správe. Hlavné ťahy, po ktorých chodí MHD, má v správe hlavné mesto. Práve na nich potom parkujú

autá, ktoré boli vyhnané zo zóny. Často obsadia jeden jazdný pruh, keď vychádzate z bočnej cesty, ulica je neprehľadná. „Tieto hlavné cesty zostávajú zatiaľ neporiešené,“ priznáva Andrej Árva. „Je však snahou magistrátu a mestskej časti, regulovať parkovanie aj na hlavných ťahoch v správe mesta.“ Po 1. októbri sa zrejme veľká časť parkujúcich presunie práve sem. Podľa starostu Jána Hrečku napríklad na Budatínskej mala mestská časť zazonovať len tie ulice, ktoré má v správe. Hlavné ťahy, po ktorých chodí MHD, má v správe hlavné mesto. Práve na nich potom parkujú

Ovsište: Miesto by sa našlo

SEPTEMBER

OKTÓBER

▲ Toto bolo kedysi malé námestie. Roky bolo nevyužitá, tak ho obsadili autá, hoci neďaleko majú veľké parkovisko. Zmení sa to teraz?

A čo ostatné časti Petržalky?

Mieru frustrácie má v rukách mestská polícia

Dvory 4 už vyše poldruha roka fungujú v rámci celomestskej parkovacej politiky PAAS. Od 25. septembra sa k PAAS pripojili aj lokality Hájev 2 – Šustekova. Tam sa môže takisto parkovať len na vyznačených miestach, vrátane chodníkov. „V Starej Petržalke, vo zvyšku Hájev 2 a v Hájoch 3 plánuje magistrát spustiť PAAS v rokoch 2024 a 2025, preto parkovacie zóny v týchto častiach miestny úrad rozširovať neplánuje,“ konštatuje Mária Halašková.

Tieto časti si teda musia počkať na PAAS, situácia s parkovaním na chodníkoch tam však zďaleka nie je taká akútna ako na nezazonova-

ných Lúkach. „Aj preto sme práve tam identifikovali chodníky, na ktorých by sa dalo vyznačiť parkovanie, a teda umožniť parkovať na nich po 1. októbri 2023. Aj tu sme však narazili na limity,“ hovorí Andrej Árva, pričom dodáva, že samospráva má snahu pomôcť, ale počet miest, ktoré takto vytvorila, nie je veľký. „Na Turnianskej si ľudia zvykli na šikmé parkovanie, lenže to by nikto nepovolil. Musí tam byť pozdĺžne, a tým počet parkovacích miest klesne. Ľudia nebudú nadšení, ale nejaké miesta zostanú. Zato len o kúsok ďalej za domom je vnútroblok, kde autá parkovali roky, ale po 1. októbri už nemôžu. Tento priestor nemá dopravné riešenie.“

V tejto časti Petržalky sú ale parkovacie plochy, ktoré nie sú vyťažené na maximum a sú v pešej dostupnosti cca do 5 minút – napríklad par-

koviská na Humenskom námestí, parkoviská na Jasovskej ulici, alebo Park and Ride parkovisko PAAS na Jasovskej.

Problémových miest je však v Petržalke viac. Napríklad na Námestí hraničiarov je parcela evidovaná ako ihrisko. Preklasifikovanie je zdĺhavý proces, nehovoriac o finančnom krytí po zmene na parkovisko. Na ilustráciu – do parkoviska na Osuského investuje samospráva vyše 300-tisíc eur...

Na chodníkovú novelu, o ktorej zahlasovali parlamentní poslanci bez toho, aby mnohí tušili, s čím súhlasia, nemali samosprávy šancu sa pripraviť tak, aby uspokojili svojich obyvateľov. Ich frustrácia bude teraz priamo úmerná tomu, akí aktívni budú mestskí policajti pri rozdávani pokút.

(in)
foto: in

<p>Elodie Harper: Dom so zlatými dverami</p> <p>Pokračovanie románu Vlčí brloh sa vracia do pompejského lupanára, kde osudy žien dlhé stáročia zostávali v tieni nezájmu a zabudnutia. Amare sa podarilo uniknúť osudu otrokyne v najznámejšom pompejskom nevestinci a získať patróna. Teraz jej život závisí od náklonnosti muža, ktorého možno nepozná tak dobre, ako si myslela. Spomienky na Vlčí brloh ju mätajú v snoch a nezabudla ani na priateľky, ktoré musela opustiť. A čo je horšie, prenasleduje ju muž, ktorému kedysi patrila.</p>	<p>Julie Clark: Pavučina klamstiev</p> <p>Meg Williams. Maggie Littletonová. Melody Wildová. Rôzne mená, tá istá osoba – v závislosti od mesta a vytyčeného cieľa. Je to podvodníčka, ktorá vymaže svoje skutočné ja, aby sa stala tým, kým potrebuje. Raz študentkou vysokej školy, potom životnou koučkou alebo realitnou agentkou. Nič na nej nie je pravdivé. Votrie sa vám do príznače a bude vám hovoriť presne to, čo potrebujete počuť, a než s vami skončí, o všetko vás pripraví.</p>	<p>Adriana Macháčová: S tvárou do neba</p> <p>Človek by mal veriť snom. Vysnivať si cieľ, aj keď zdánlivo neuskutočniteľný, a urobiť všetko preto, aby sa mu raz splnil. V najnovšom príbehu Adriany Macháčovej však Kristína, jedna z hlavných postáv, tvrdí, že nikdy nikomu nezaželá, aby sa mu splnil jeho sen. Prečo? Čo je na snivani zlé? Autorka na spleť príbehov piatich žien pripomína čitateľom známe pravdy: „nesúď a nebudeš súdený“ a „všetko môže byť inak“. Macháčovej hrdinky uviazli vo zvláštnom prostredí pod čiernou zemou s pocitmi hnevu, smútku, bolesti a pomsty.</p>	<p>Radoslav Procházka: Domov na juhovýchod</p> <p>Juraj Retka, ktorého kamaráti – a v istej chvíli celé Slovensko – poznajú ako Jerryho, sa na svet túži pozeráť z výšky. Rešpekt okolia, silná partia, veľa peňazí. Nikto mu nič z toho nedaroval, všetko si musel vyvozovať. Aj za cenu kompromisov so svedomím. Z takej výšky sa ľahko padá. Ťažšie sa hľadá odpoveď, ako ďalej. Je lepšie ujsť alebo zostať a čeliť vlastným rozhodnutiam? Jerry nevie, váha. Možno až prídlho na to, aby to ešte dokázal rozhodnúť sám.</p>	<p>Peter Šloser: Profesori zločinu</p> <p>Peter Steinhübel, ktorý patril medzi prvých slovenských bosov, síce nevystupuje v tejto knihe, no ak by sa dožil dneška, bol by spokojný, ako zločin rozkvitol a mafia slušne a transparentne riadi štát. Peter Šloser v šiestej detektívke opäť otvorí trinástu komnatu a prevedie nás nepoznaným svetom policajného zákulisia a zločinu, s ktorým tridsať rokov aktívne bojoval.</p>

<p>3. 10. Milenec Ut: 19:00 Učinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlová, Natália Puklušová, D. Žiarovská, M. Mihanončík, M. Štefánka, S. Ferencová</p>	<p>20. 10. POZVÁNKA Pi: 19:00 Bláznivá komédia v trojke Ruzena Tichonová, Mária Labuda a Katarína Mihanončík</p>
<p>21. 10. CAVEMAN So: 17:00 Učinkujú: Monze Holik / Jakub Stach</p>	<p>22. 10. FRIDA Ne: 17:00 MALOVAT' A MILOVAT' Katarína Ivančiková, Tomáš Palonder, Marcel Ochránek, Jakub Ružička, Mírka Galis Partlová, Natália Puklušová</p>
<p>30. 10. Po: 19:00 Hráme pre Vás v DK Ruzinov</p>	<p>Wüstenrot Bratislavské Hudobné Divadlo Teatro Wüstenrot DK Ruzinov Ruzinovská 28 820 09, Bratislava www.gedur.sk gedur@gedur.sk +421 905 668 070 Predpredaj vstupeniiek Ticketportal Generálny partner divadla wüstenrot WÜSTENROT A. J. ZLDM</p>

Obyvatelia Medveďovej sa musia pripraviť na trepezlivosť

„Od marca trpíme denne stavebným ruchom. Dokedy to bude trvať?“ pošťožovala sa nám obyvateľka Medveďovej 21, ktorá tu býva 36 rokov. Nemáme pre ňu dobrú správu. „Na budúci rok sa budete cítiť reálne ako na stavbe,“ uviedol starosta Ján Hrčka v diskusii online. Mestská časť totiž požiadala o miliónový úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) a s rekonštrukciou domu s nájomnými bytmi chce začať v marci 2024.

Pani Jana býva na piatom poschodí, na ktorom sa aktuálne kompletne prerábali garzónky v réziiestskej časti. Do konca roka je v pláne rekonštrukcia minimálne ďalších piatich. „Je tu celodenný hluk, špina, väčší výťah je takmer stále odstavený aj preto, že v ňom nosia ťažké veci,“ konštatuje. „Viete, čo

to je, keď sekajú okná, zárubne, vynášajú vane?“ Na jednej strane chápe, že je to nutné – učiteľov či opatrovateľov, pre ktorých sú určené. Zdravotná sestra je však dlhodobo práceneschopná, takže žije v hluku permanentne a k pohode jej

nepridala ani smrť susedky. „Vystahovanie jej vecí bolo pre mňa psychicky náročné. Keď som počula, ako demolujú jej poličky, ktoré si vozila autobusom z Ikea a tešila z nich... Celý život si to tam zariaďovala... Srdce mi šlo roztrhnúť.“

Tak to, bohužiaľ, neraz v tomto dome chodí. Pozostalí nemajú

záujem o veci a garzónku treba pripraviť pre ďalšieho nájomcu. Garsónky sa prenajímajú v štandarde bez nábytku – po rekonštrukcii je v nich osadená kuchynská linka s varičom, zrekonštruovaná kúpeľňa a toalety. Ak byty aktuálne desiaty vybratí pedagogickí zamestnanci mestskej časti, príjmu, do konca roka plánuje mestská časť ubytovať až 25 pedagogických a nepedagogických zamestnancov.

Starosta sa vyjadril, že o rok a pol, (maximálne dva od podpisu zmluvy, pozn. red.) sa stav jedného z najhorších bytových domov v Petržalke, kde sa takmer 30 rokov nič neopravovalo, výrazne lepší a poprosil o trepezlivosť.

Hrozil pád lodžii

Odstránenie systémových porúch a obnova bytového domu je urgentná. Ide o jeden z posledných nezateplených bytových domov v Petržalke, v ktorom sa dlhodobo nerealizovali nijaké opravy. „Bytový dom vykazoval po viac ako 40 rokoch existencie závažné poruchy, najmä v prípade prehýbajúcich sa balkónových lodžii, u ktorých hrozil pád,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková s tým, že financovanie projektu obnovy bude vo výške vyše 3 miliónov eur, pričom väčšia časť – 2,7 milióna eur – bude v prípade schválenia žiadosti pokrytá úverom zo Štátneho

fondu rozvoja bývania, zvyšok, t. j. viac ako 420-tisíc eur, zafinancuje mestská časť.

Súčasťou rekonštrukcie bude okrem iného zateplenie, poruchy predsadených lodžii, výmena dvoch výťahov, spoločných rozvodov, dverných rekonštrukcií v spoločných priestoroch, vymalovanie, výmena podlahovej krytiny na podlažiach, vyspravenie podláh v spoločných priestoroch aj výmena vstupného oceľového schodiska. „Obnovu podstúpia aj pivnice. Celý suterén je miestom 250 pivníc, ktoré sú však využívané minimálne, resp. vôbec. V rámci plánovanej komplexnej rekonštrukcie sa rozhodlo, že časť z existujúcich pivníc sa zachová, no prevažná časť bude zrušená a nahradená priestormi, ktoré budú slúžiť zmysluplnejšie, napríklad ako spoločenská miestnosť/klubovňa/denné bytové domy,“ uviedla Mária Halašková. Dodala, že v rámci opráv plánujú aj predprípravu na fotovoltaické panely, ktoré by produkovali energiu napríklad na fungovanie výťahov a osvetlenia spoločných priestorov.

(in)

foto: in

Bytový dom na Medveďovej 21 bol skolaudovaný v roku 1981. Na 13. poschodiach sa nachádza 250 bytov, väčšinou garzónky. V roku 1985 bol mestské časti zverený do správy od mesta. V roku 2021 požiadala Petržalka o prevod do vlastníctva kvôli obnove bytového domu. V septembri 2023 petržalskí poslanci schválili žiadosť o úver zo ŠFRB. „Byty sú podľa platných zásad hospodárenia s bytmi vo vlastníctve mestskej časti určené výlučne pre zamestnancov MČ a jej organizácií, ktorých je na pracovnom trhu nedostatok, napríklad učiteľov či opatrovateľov. Výška nájomného je práve preto aktuálne stanovená na výhodných približne 150 eur/mesiac (základný nájom + energia a služby správcu),“ informovala nás Mária Halašková.

Začiatkom prázdnin začala rekonštrukcia plavárne na ZŠ Pankúchova. Ako sú na tom ďalšie? V 80-tych rokoch minulého storočia boli vybudované na Budatínskej 61, Dudovej 2, Holíčskej 50, Pankúchovej 4 a Turnianskej 10.

Ako informoval starosta Ján Hrčka počas diskusie online, počas prázdnin sa na Pankúchovej podarilo vykonať 90 percent búracích prác, „ktorými sme sanovali statické poruchy spôsobené nevhodným podlažím“. „Práce sú naplánované na 12 mesiacov a budú prebiehať počas celého školského roku s prijatými opatreniami, aby čo najmenej rušili a obmedzili prevádzku školy a vyučovanie,“ uvádza sa v Správe o stave plavárni v objektoch základných škôl, ktorú na septembrovom zastupiteľstve dostali petržalskí

Bazény dožili

poslanci. Opisuje stav bazénov, do ktorých sa desaťročia neinvestovalo.

Plaváreň na Budatínskej v súčasnosti nie je v prevádzke, ale mestská časť ráta s kompletnou rekonštrukciou. Bazén takisto vykazuje statické poruchy a v príprave je projektová dokumentácia pre stavebné povolenie.

Plaváreň na Dudovej 2 „neplnila už v 80-tych rokoch

podmienky pre Kolaudáciu uvedeného priestoru z hľadiska konštrukčných výšok...“

V súčasnosti sa priestory využívajú pre tanečnú školu a iné mimoškolské aktivity.

Na Holíčskej je stav podobný Budatínskej a takisto má mestská časť v pláne rekonštrukciu tohto bazéna. Rovnako aj tu sa ráta aj so vstupom a využívaním plavárne imobilnými žiakmi.

Jediný funkčný bazén má aktuálne ZŠ Turnianska. „V súčasnej dobe je bazénová časť a technologické vybavenie v prevádzke len vďaka zvýšenému úsiliu vedenia školy. Samotná prevádzka bazéna si vyžaduje neustále opatrenia,“ uvádza sa v správe s tým, že aj pre tento bazén sa spracúva projektová dokumentácia. (pn)

foto: in

Petržalka kúpi tenisové kurty

Petržalskí poslanci schválili návrh na kúpu Tenisového areálu Slávia Právnik Bratislava v lokalite Veľký Draždiak.

Úrad plánuje kúpiť areál, ktorého cenu odhadli znalci na vyše štyri milióny, za 2,1 milióna eur. Dôvod ozrejmlil na zastupiteľstve starosta Ján Hrčka. „Vela ľudí sa ma pýta, či vie mestská

časť zabrániť tomu, aby sa pri Draždiaku stavalo. Bohužiaľ, na pozemkoch, ktoré vlastní súkromníci a chcú stavať v súlade s územným plánom, nie. Keď pozemok kúpi mestská časť, ona bude

rozhodovať, čo na ňom bude,“ uviedol. Navyše, ako majiteľ pozemkov bude mestská časť účastníkom stavebných konaní, čo jej dáva možnosť regulovať ďalšiu výstavbu v lokalite Veľkého Draždiaka.

Súčasťou areálu sú tri vonkajšie tenisové kurty, tri vnútorné tenisové kurty v hale, ale tiež budova s nebytovými priestormi či reštaurácia. K areálu prislúcha aj časť nábrevia Draždiaka. „Je tam 17 malometrážnych bytov (28m²), dokopy 500m², len to má hodnotu jeden milión eur,“ dodal. Šéf petržalskej samosprávy by ich chcel po rekonštrukcii využiť ako nájomné bývanie pre zamestnancov úradu, ktorých je na trhu práce nedostatok, pričom jeden alebo dva byty

by mali byť vyhradené aj pre správcov areálu.

Pripustil, že hala bude potrebovať rekonštrukciu, ale tú je možno realizovať z externých zdrojov, podobne ako v prípade plavárne na Pankúchovej. „V súčasnosti je hala určená primárne na tenis, ale pri komplexnej rekonštrukcii budeme myslieť na to, aby slúžila na rôzne druhy športov.“ Je presvedčený, že areál nebude vytvárať stratu. Napriek tomu sa nápad nepozdával všetkým poslancom. Tatiana Kratochvílová uviedla, že Petržalka má dosť zanedbaných športových zariadení, do ktorých treba investovať. Michal Sabo vysvetlil: „Nezahasoval som preto, že som presvedčený, že neviete veci spravovať.“ (pn)

foto: google

Stihnú? Nestihnú?

„Na kontrolných dňoch, na ktorých sa zúčastňujeme, bolo rozhodnuté, že sa nebude odpočítavať, v akom sklze je električka, aby to nikto nevedel,“ vyjadril sa starosta Ján Hrčka v diskusii online.

Hlavné mesto deklaruje, že robí všetko pre to, aby sa električková trať stihla dokončiť do 30. septembra 2024. Iný názor má šéf bratislavskej dopravnej komisie a starosta Jaroviec Jozef Uhler. „Stále sa domnievam, že sa musíme zmieriť až s rokom 2025,“ skonštatoval. Obdobné obavy z neshňutia budúročného termínu majú aj niektorí iní poslanci. „Ani nový harmonogram pri súčasnom tempe prác podľa mňa nie je možné dodržať,“ myslí si petržalský miestny a bratislavský mestský poslanec Ján Karman. (tasr, pn) foto: Matúš Husár

▲ Rekonštrukciu garsónok financuje mestská časť zo svojho rozpočtu, pričom kompletná oprava jednej vyjde na cca 7-tisíc eur. Zahŕňa výmenu okien, elektrických rozvodov, podlahy, sanity a inštaláciu kuchynskej linky.

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

GRAFIKY
PRINTY A UMENIE
MISKE SÁBKE
POU PRE TRHU!
VYBAVTE RYCHLO DARCEK, KTORÝ POTESÍ.
ARTATTACKSHOP.SK

Obyvateľov Šustekovej nepotešíme

Po zavedení PAAS v severnej časti Hájov 2 sa obyvateľom Šustekovej 9-15 skomplikovala už tak komplikovaná situácia s parkovaním, keďže k ich domu neprislúchajú žiadne parkovacie miesta. Majú však aj ďalšie problémy, ktoré by radi vyriešili.

nás hovorca magistrátu Peter Bubla. „Prijazdová cesta k bytovému domu Šustekova 25-37 je zaradená ako cesta 3. triedy Šustekova v správe MČ Petržalka.“

PAAS sa bude rozvíjať aj do ďalších lokalít, vrátane Šustekovej 9-15. Je predpoklad, že podobne ako na Šustekovej 1-7 nebude na Šustekovej 9-15 na príjazdovej komunikácii parkovanie povolené alebo je možnosť, že ju mesto vezme do správy, opraví a označí na nej parkovacie miesta? „Cesty, spevnené plochy a parkoviská v ďalších pripravovaných zónach budú predmetom majetkového šetrenia pred zavádzaním týchto zón,“ dodal hovorca. Riešenie teda príde až so zavedením PAAS-u.

Roky neriešené

Ďalším roky neriešeným problémom pri Šustekovej 9-15 sú pováľané betónové múriky (zarastajú už trávou) v parčíku, čo bude mať v budúcnosti vplyv aj na stav chodníka. Schody na priestranstvo sú tiež v biednom stave. Pritom ide o pekné prostredie, s krásnou predzáhradkou. Žiadosť o revitalizáciu medzibloku so zápisom zo schôdze vlastníkov podala pani Adamcová a následne sa o predzáhradku aj stará a vysádza nové kvety. Pomáha jej zástupkyňa vlastní-

jej realizáciu sa opravila aj schody. Aký je aktuálny stav? „Pozemky sú vo vlastníctve mesta, zverené do našej správy. Revitalizácia priestoru parčíka medzi bytovými domami zo strany mestskej časti nateraz nie je plánovaná. Rovnako tak nie je rozpracovaná žiadna príprava projektu na budovanie cyklotrasy v tomto úseku. Uvedomujeme si, že revitalizácia parčíka, vrátane opráv betónových múrikov, schodov pri zastávke, chodníka a všetkých asfaltových plôch bude vyžadovať nemalú finančnú čiastku, ktorá nateraz v rozpočte nie je k dispozícii,“ reagoval Dávid Pavlík.

Aj tu sa mesto a mestská časť dlho naťahovali, komu vlastne patria. Hovorilo sa, že tadiaľ má viesť cyklotrasa a s

jej realizáciu sa opravila aj schody. Aký je aktuálny stav? „Pozemky sú vo vlastníctve mesta, zverené do našej správy. Revitalizácia priestoru parčíka medzi bytovými domami zo strany mestskej časti nateraz nie je plánovaná. Rovnako tak nie je rozpracovaná žiadna príprava projektu na budovanie cyklotrasy v tomto úseku. Uvedomujeme si, že revitalizácia parčíka, vrátane opráv betónových múrikov, schodov pri zastávke, chodníka a všetkých asfaltových plôch bude vyžadovať nemalú finančnú čiastku, ktorá nateraz v rozpočte nie je k dispozícii,“ reagoval Dávid Pavlík.

(in)

foto: in

Vo vnútrobloku sú pováľané betónové múriky, schody v biednom stave, väčší problém sú však tie pri zastávke MHD. Roky kde-ko sľubuje nápravu, samospráva však v rozpočte na ne financie nemá.

▲ Komu patrí príjazdová cesta? Obyvatelia Šustekovej odpoved' na túto otázku zisťujú už celé mesiace.

V jednej z diskusií na Facebooku skonštatoval miestny obyvateľ, že po zavedení modrých boxov mohli parkovať na Mlynarovičovej pri trhovisku bez problémov, teraz ich miesta obsadili ľudia, ktorí chcú buď ušetriť za druhé auto v PAAS alebo nie sú rezidenti. „Zostáva nám zničená príjazdová cesta pri dome, kde parkujeme veľa mimo značiek. Lenže sa nevieme dopátrať, kto má túto komunikáciu v správe.“ tvrdí Anna Adamcová, zástupkyňa vlastníkov na Šustekovej 9 a 11 a spomína mesiace „naťahovačiek“ medzi mestskou časťou a mesto o to, kto ju má vlastne v správe. „Prepadáva sa, sami sme nosili štrk a láta-li jamy. Starší obyvatelia tam už mali úraz. Opravili sme prepádajúci sa kanál, aj nám nejakí poslanci sľubovali pomoc a stále sa nič nedeje.“

Čo odporučiť obyvateľom? „Predmetná cesta mestskej časti nie je zverená,“ informoval nás Dávid Pavlík z komunikačného oddelenia Petržalky. „Ide o cestné teleso vo vlastníctve Hlavného mesta SR Bratislava. V zmysle vyjadrenia z Magistrátu hlavného

mesta SR ide o účelovú cestu, ktorá patrí k bytovému domu. Komunikácia je nezaradená a nemá majiteľa. Pozemok, t.j. parcela pod komunikáciou je vo vlastníctve Hl. m. SR, ale stavba na pozemku, t.j. cesta, už nie. Predmetnú cestu možno považovať za neschválenú/nezaradenú stavbu a MČ Petržalka nie je oprávnená jej opravu realizovať.“ Identickú príjazdovú komunikáciu má neďaleká Šustekova 1-7, ktorá je už zaradená do PAAS. Autá tam však naďalej parkujú, hoci v projekte PAAS tam parkovacie miesta zaznačené nie sú. Pýtali sme sa na magistráte, či má aj táto komunikácia podobný problém ako na Šustekovej 9-15. „Predmetná plocha je momentálne v procese majetkového zistenia, čiastkové zistenia potvrdzujú, že predmetná plocha bola v správe Mestskej správy komunikácií (predchodca súčasného oddelenia správy komunikácií magistrátu a mestskej časti). Aktuálne zisťujeme, či je spevnená plocha v správe magistrátu alebo bola zaradená ku komunikácii 3. triedy Šustekova v správe MČ Petržalka,“ informoval

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Hrobové miesta zdraželi

Mnohí z nás plánujú už v priebehu tohto mesiaca cestu na cintorín, aby sa pred Dušičkami postarali o hroby svojich blízkych. Mestské pohrebničníctvo Marianum v predstihu informovalo, že zdražuje svoje služby. Nový cenník má zohľadniť náklady spojené so správou cintorínov na území mesta. Zároveň zavádza aj inflačnú doložku. V pôvodnom cenníku sa rozdielna plocha hrobových miest nezohľadňovala, teraz je to inak. Doterajšia jednotná cena 13,53 € za rok sa pri urnovom mieste mení na 14 € až 17 €, podľa toho, či ide o uloženie do kolumbária alebo do zeme. Pri hroboch ide o zvýšenie na 21 € (jeden hrob) až 126 € (šesthrob), pri krytých

od 42 € (jedna krypta) do 168 € (štvrtekrypta). Mnohí nájomcovia hrobového miesta uzavreli zmluvu na viac rokov dopredu ešte pred zdražením. Týkajú sa zvýšené ceny aj ich?

(pozn. red. Zvýšenie cien sa bude týkať nájomcov až v momente, keď im vyprší aktuálna platnosť platby za nájom a služby spojené s naj-

mom hrobového miesta. Ak napríklad nájomca zaplatil za nájom a služby do roku 2033, tak nové ceny sa ho budú týkať až v roku 2033. Naopak, ak niekomu končí platba tento rok, tak sa ho nový cenník bude týkať už tento rok,“ uviedla pre Bratislavské noviny vedúca obchodného oddelenia spoločnosti Katarína Šemberová.)

Chvályhodná aktivita

Všimla som si nádobu na zálohované fľaše a plechovky na zastávke Ovšistské námestie. Páči sa mi táto snaha, aj keď sa mi zdá, že nie je celkom legálna.

Čitatelka

(pozn. red. „Chceli sme dať ľuďom bez domova dôstojnejší spôsob, ako sa hrabať v kontajneroch,“ hovorí Amélia Pálfyová z Frontu lavicovej mládeže. „Nádoba je využívaná, mrzí nás len, že dva ďalšie – na Bulíkovej a Šustekovej už zmizli, hoci si dávame pozor, aby sme ich neosá-

dzali na súkromný majetok, napríklad kontajnerové stojiská, kde by mali tiež svoju funkčnosť.“)

PETRŽALSKÉ NOVINY

čítajte aj na webe

www.bratislavskenoviny.sk

ROCKOVÁ ŠKOLA

OK ZRAKOVÝ MAJ
od 14:00 - 18:30 hod
Zapis od 4. sep 2023

Maš rád rock a chceš hrať?
U nás sa naučíš: spev, bicie, gitara, basgitara, klávesy

Ak už hráš, najdeš tu partiu, založíš si kapelu a môžeš s nou vystupovať na fajnovom koncerte.

Marian Šrank, mobil: 0919 208 196, email: potkancievnaty@gmail.com

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

13. 10. 2023 • vychádzajú 29 rokov • číslo 10
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o.

PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

Petržalka

bola v roku 1945 eldorádom násilia

Po tom, ako do platnosti vstúpili Benešove dekréty o odsune Maďarov a Nemcov z republiky, vznikol v Petržalke tábor pre Nemcov. Maďarov umiestnili do opustených domov, ale museli sa pravidelne hlásiť na veliteľstve.

„*Po cele dni tiahli skupinky ľudí, obyčajne starších, ktorí museli opustiť svoje domovy,*“ píše Ján Čomaj v knihe Petržalka – Engerau – Ligetfau. Na kárikách, vo vyradených detských kočíkoch, v ruksakoch a jutových vrečiach niesli celý svoj majetok, ktorý im do nového domova dovolili úrady preniesť. Bol to hrozný pohľad. Mnohí nešťastníci sa leďva vliekli pod nákladom batožiny a osudu. Po oboch stranách cesty odpočívajú tí, čo išli smerom do Rakúska a Nemecka z iných končín Slovenska a sotva vládali prekonať posledné kilometre svojho strastiplného putovania.

A to vraj nemalo byť všetko.

Masové vraždenie civilistov?

Keď sa hovorí o vojnových masakroch v Petržalke, spomína Jaroslav Gušťafík v knihe Spomienky Staropetržalčana deportáciu vyše 800 maďarských Židov zo septembra 1944. „V Petržal-

kejská donútené narychlo opúšťať naše územie. Osobitné komando, strážiacie týchto židovských občanov, sa dva, tri dni pred oslobodením Petržalky dopustilo na nich zverskej masakry, ktorú prežili iba traja.“

V roku 2020 však vznikol maďarský dokument Genocída v Petržalke, ktorý odvysielala aj maďarská štátna televízia. Hovorí o masových popravách civilistov v tábore, ktorý v Petržalke fungoval po vojne, od jari 1945 do roku 1947.

V dokumente sa spomína Prerovská tragédia, masakr, ktorý sa odohral v noci z 18. na 19. júna 1945 na Švedskom vale. Wikipédia informuje, že príslušníci 17. pešieho pluku z Petržalky, ktorí sa vracali z vojenskej prehladky na Václavskom námestí, vtedy postriekli 265 obyvateľov Dobšinej, Kežmarku, Gelnice, Mlynice a Janovej Lehoty pri Žiari nad Hronom. Išlo o nemeckých a maďarských repatriantov, ktorí sa vracali železničným transportom späť na Slovensko z okolia Šluknova, kam ich v druhej polovici roku 1944 násilne evakuovala ustupujúca nemecká armáda.

Práve príslušníci 17. pešieho pluku dostali na starosť stráženie nemeckého tábora a Maďarov v Petržalke.

Dokument prezentuje názor, že aj po skončení 2. svetovej vojny, teda už v čase mieru, títo vojaci zmasakro-

vali stovky civilistov a ich telá sú dodnes ukryté v masových hroboch. Opiera sa o vtedajšie vyšetrovanie nezvestného „Maďarský filmový festival“. V skutočnosti obsahuje obrazové podvrhy z masakrov a táborov na viacerých miestach Európy a hrané scény z príbehov, ktoré sa nikdy nestali. Veľká časť filmu je venovaná masakru pri Pđerove (ale názov filmu o tom nehovorí). Z umeleckého hľadiska je film spracovaný excelentne, takže je veľmi pôsobivý. Jeden z aktérov filmu sa odvoláva aj na svedectvo našich kolegov a dobrých priateľov z bunkru B-S 6, ktoré ale nikdy nevyšlovili. Pravdou však je, že Petržalka bola v roku 1945 naozaj „eldorádom“ násilia. Nič však nenasvedčuje tomu, že tu zahynuli násilnou smrťou stovky ba tisíce Maďarov a sú tu stále pod zemou, dokonca pod panelákmi.“

Historik Jerguš Sivoš však pre aktualita.sk pripustil, že sa povojnovým udalostiam v Petržalke doposiaľ nevenovala dostatočná pozornosť. (pn)

Historik Jerguš Sivoš však pre aktualita.sk pripustil, že sa povojnovým udalostiam v Petržalke doposiaľ nevenovala dostatočná pozornosť. (pn)

Odsun Maďarov a Nemcov po roku 1945.

Kluby ZDRAVIA

V PETRŽALKE V ROKU 2023

Vždy o 18:00 hod. / Vstup VOLNÝ!

19. 10. PROGRAM ZDRAVÉHO CHUDNUTIA
doc. Ing. Rastislav Lagaňa, PhD.

**23. 11. OLEJNATÉ SEMENÁ
A ICH VÝZNAM PRE ZDRAVIE**
RNDr. Ľubka Ludhová

KDE: Wolkrova 4, BA – Petržalka (v zasadačke na prízemí)

Kontakt: Mgr. Juraj Turóci | 0948 526 722
bratislava.dotknisaneba.sk

Fotografie sú z knihy Ján Čomaj – Petržalka – Engerau – Ligetfalu. Kniha vyšla vo vydavateľstve Marenčin PT.

Keď sa jednému páči, spravidla privedie kamaráta

Na tréningu jediného petržalského mládežníckeho hokejbalového klubu v Ovsšte aréna nájdete deti od 6 do 15 rokov. Dokážu si spolu zahrať aj zápas, a to bez toho, aby tí malí pri kontakte lietali vzduchom. Hokejbalová prípravka je totiž, bez ohľadu na vek, skupina kamarátov. Ak by sa chcelo vaše dieťa pridať, je vítané!

Pondelkový tréning HKL-M Indians Bratislava Juniors na hokejbalovom ihrisku na Medvedovej začína rozcvičkou, nasleduje niekoľko tréningových cvičení, potom vrchol lekcie – zápas a na záver strečing. Dnes sú tu dvaja hokejbaloví tréneri, ktorí s deťmi nielen hrajú, ale aj absolvujú záverečné nahaňovacie cvičenia s treťou trénerkou. Je netradičné vidieť na hokejbalovom ihrisku sedieť deti „v pozícii motýľa“. A je zábavné sledovať, ako v zápase nemajú problém spadnúť, zdvihnúť sa a nahaňovať loptičku ďalej a pri strečingu ochkajú a achkajú. Všetci však vedia, že im to napokon prospeje.

Aj mladší chcú vyhrať

Tréner Igor Macháč kedysi aktívne hrával hokej aj hokejbal a spolu s ďalšími trénermi má na tréningoch na starosti „prácu s hokejkou“. Jeho manželka Denisa sa zas venuje strečingu, posilňovacím a kompenzačným cvičeniam. Hovorím jej, že som si ju všimla na ihrisku aj s hokejkou v ruke. „Aby som sa aj ja niečo naučila,“ smeje sa a dodáva, že v klube majú aj jedno dievča, hokejbal však priťahuje väčšinou chlapcov. Keď pred piatimi rokmi prvotným cieľom bolo priťahovať deti k športu ako takému. Dnes už má klub aj nadstavbu. „Vznikajú tu také priateľstvá, že sa deti stre-

távajú aj mimo tréningov. Často si idú sami zahrať na ihrisko,“ zhodujú sa tréneri. „Výhodou vekovo zmiešaného tímu je navyše zdravá súťaživosť. Mladší chcú vyhrať nad staršími.“

Mládežnícka liga síce v Bratislave ešte nefunguje, turnajov je však, najmä v lete veľa. „Na nich si zahrajú aj deti do 10 rokov. Náš klub je však špecifický, máme z každej vekovej kategórie niekoľko detí, tím s tromi kompletnými formáciami v jednej kategórii preto ešte nedokážeme zložiť. A keďže chceme, aby si deti zahrali, hráčov na turnaje „požičiavame“ iným tímom,“ vysvetľuje Igor Macháč. Základňa sa však postupne rozširuje, a to najmä vďaka samotným deťom. Keď sa jednému páči, spravidla privedie spolužiaka.

Pýtam sa 13-ročného Jozefa, čo je na hokejbal najlepší. „Kamaráti, s ktorými sa snažíme zohrať tak, aby sa nám darilo prihrávky,“ hovorí. „Musí mať človek, ktorý chce hrať hokejbal rád beh?“ obraciam sa na jeho otca. „Ani nie, ja sám som kedysi aktívne hrával hokejbal a beh nenávidím. Avšak v hre je to úplne iné. Pred očami máte loptičku a nič iné nevnímate. Chcete hrať, vyhrať, byť v partii, behanie odkladáte bokom,“ reaguje. Dodáva však, že kondícia, ktorej cieľom je byť pri loptičke prvý, je dôležitá. Aj preto sa počas zimnej prípravy zameriavajú aj na ňu.

Hokejbal nahradí v zime florbal

„Tento týždeň sme na ihrisku posledný raz, od októbra do marca trénujeme v telocvični na ZŠ Černyševského,“ pokračuje Igor. „Ochotná pani riaditeľka nám umožnila, aby sme mali tréningy v rovnakých časoch, ako sú deti zvyknuté z ihriska, teda pondelky a stredy od 18 do 19h,“ dopĺňa ho Denisa. „V pondelky vymeníme, s ohľa-

dom na palubovku, hokejbalovú hokejku za florbalovú. Škola je na florbal výborne vybavená, máme k dispozícii mantinely, lopty, bránky... Naše stredy sú potom zamerané na kondično-posilňovací tréning, rozvíjame motoriku, výbušnosť, spevňujeme telo...“

Ak by sa chcel niekto pridať, vezmete aj úplných nováčikov? „Členov prijímame celoročne. Máme tu niekoľko

hráčov, ktorí prišli 13-14-ročnými a hokejku držali v ruke po prvý raz v živote u nás. Začínajú od nuly, nie je v tom problém,“ hovorí Igor Macháč a spomína aj prípady, kedy suplovali hodiny školského telocviku. Učili deti kotrmelce, kluky, dokonca drepy, aj so strečingom sa mnohé deti zoznámili až na hokejbalovom tréningu. (in)

foto: Fb HKLM Indians Bratislava Juniors

AKO SA
V ŽIVOTE

SPRÁVNE ROZHODNÚŤ

Kornelius NOVAK
opäť v Bratislave

18:00 hod.
Vstup VOLNÝ

- PI 3.11. Ako nájsť Boha?
- SO 4.11. Sklamany z kresťanov
- NE 5.11. Najväčšie nedorozumenie v kresťanstve
- PO 6.11. Skutočná sloboda začína cez duchovné odpustenie
- UT 7.11. Ako zvládnuť krízu s Bohom?
- ST 8.11. Očakávané a neočakávané zážitky
- ST 9.11. Nádherný Boží cieľ s nami ľuďmi

V rámci programu sa môžete tešiť na piesne a životné príbehy zaujímavých hostí.

Cablkova 3, Bratislava (za pumpou Shell na Rožňavskej)
Kontakt: 0948 526 722 | 0907 630 349

bratislava.dotknisaneba.sk

Leonardo da Vinci	skr. Slovenského národného povstania	1. časť tajničky	pohybuje sa istým smerom	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	orgán veliteľa na velenie vojskám	priateľ Bolka	vzorec jodidu irídneho	typ ruského lietadla (Antonov)	zliatina niklu, železa a mangánu	Pomôcky: vae, megaperm, lola, unikum	margo	odierať	nasával	skratka editora	prestalo orať	5. časť tajničky	nalieval
vzorec sulfidu cínateho				hlien (hovor.) opuchá, napúcha						sedením strávil							
farbavo, nešikovne										zlodeji (hovor.) obrábať pluhom							
pálením urobí diery								poľský vrchár						Otília (dom.) cudzia zmenka			
Pomôcky: trata, adelit, pesos, oberšt	oseká vymedzené územie						meniť (hovor.) červeneli (kníž.)						rozotierať často pral				
tlk, kyjak					kvapka (kníž.) týkajúca sa lona							spodok dvorného otvoru šarkan					mužské meno
bíjaval						zameť (zried.) sklad skladisko						nylonová priadza ovalí (expr.)					
všetko, po česky				odozeň (expr.) búchalo (expr.)						rečníci (kníž.) obhorí							
skratka obnovej divízie			týčil sa (zried.) chytalo rukami				ľavý prítok Dunaja výborne, znamenite									skratka športového klubu postavil sa	
dobropisná poukážka									hukoce					oxid kremnatý Erich (dom.)			
Pomôcky: dralon, orátori, perlon	výborne, znamenite druh zliatiny						knôt, po česky oblieka (kníž.)					cestoval lietadlom chuť do jedla					
vyčnievajúce skaly						preveria unikátny jav							morský stavovec základná číslovka				
Aurel (dom.)					buchne črepina							poklesnutie syntetické vlákno					
zrakový orgán				vypínalo sa plápolalo (bás.)						platidlá v Mexiku Talian (zastar.)						6. časť tajničky	stúpenec stoicizmu
značka neónu			lezením sa dostanete niekam Semiti											písmeno X (hovor.) ušetri			
z veľkej vzialenosti							udržia (zastar.) starecky									ozn. liet. Etiópie ráno (zastar.)	
Pomôcky: šliam, elatív, raja,	spia (expr.) postavilo sa						email chýrne po celom svete							zlostník (expr.) praštila (expr.)			
svalovina					pomstilo (bás.) rovina (kníž.)								predstavení reholí Apuleius (dom.)				
ubytovacie zariadenie v prírode						beda, po latinsky biely človek				naoko, zdanlivo tu dolu (bás.)							
Alexander (dom.)				plukovník (zastar.) krpka, krčah							parožok EČV Košíc						Livia (dom.)
rímske číslo 51			Kvetoslav (dom.) koval							ukoval				vlastnil vzorec nitridu tantalu			
poškriabalo								druh nerastu značka argónu								značka niklu na tomto mieste	
zintenzívňovalo											stupeň prídavného mena (lingv.)						
dcéra kráľa Euryta					chorľavel						Jana (dom.)						

Pošlite znenie tajničky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte zábavnú rodinnú spoločenskú hru Imagenius od spoločnosti Piatnik, v ktorej vyhráva hráč, ktorý najrýchlejšie spojí jednotlivé ingrediencie pre tajomné zakladadlo z knihy kúziel a uhádne výsledný objekt. Hru zakúpite na piatnik.cz. Štatút súťaže nájdete na webe banoviny.sk.

